

ชื่อเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยความแตกต่างของผลการประเมินอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบ

ยั่งยืนระหว่างที่จังหวัดและเขต ปี 2555

Title The difference factors between evaluation by Office of Prevention and Control 3rd

Chonburi Province with Office of Public Health Province 2012.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความแตกต่างระหว่างผลการประเมินอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งระหว่างจังหวัดในเขตรับผิดชอบ 9 จังหวัด กับผลการประเมินอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งของเขต (สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดชลบุรี) เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยทำการศึกษาผลการประเมินย้อนหลัง จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามคุณลักษณะอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืนทั้ง 5 ด้าน คือ 1. คณะกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในระดับอำเภอ 2. ระบบระบาดวิทยาในระดับอำเภอที่ดี 3. การวางแผนกำกับติดตามและประเมินผลการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ 4. การระดมทรัพยากรหรือการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นรูปธรรม 5. ผลสำเร็จของการควบคุมโรคที่สำคัญตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข และโรคและภัยสุขภาพที่เป็นปัญหาในพื้นที่อย่างน้อยประเด็นละ 1 เรื่อง ขึ้นไป จากการศึกษาครั้งนี้ ใช้ผลการประเมิน จำนวน 29 อำเภอ ที่ประเมินโดยหน่วยงานในพื้นที่ นำมาเปรียบเทียบกับผลการประเมินของเขต (สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดชลบุรี) ซึ่งเป็นผลการประเมินที่มาตรฐานวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ paired t-test ผลการวิจัยพบว่าจังหวัดมีวิธีการประเมินยั่งยืน แบ่งได้ 3 วิธี ได้แก่ วิธีที่ 1 ประเมินผลโดยทีมสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก จำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง และสระแก้ว วิธีที่ 2 ประเมินผลโดยทีมสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดนครนายก วิธีที่ 3 ประเมินผลโดยใช้ผลการประเมินตนเองของอำเภอ โดยพบว่า วิธีที่ 1 และวิธีที่ 2 ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ส่วนวิธีที่ 3 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ (*p 0.02) เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีความแตกต่างกันในผลของวิธีการประเมินอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งทั้ง 3 วิธี พบว่าวิธีที่ 3 ไม่ควรนำมาใช้ในการประเมิน เพราะจะพบคะแนนความแตกต่างกับเกณฑ์มาตรฐานมากกว่าวิธีที่ 1 และ 2 (แตกต่างกัน 3.95 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 7.02)

คำสำคัญ ผลการประเมิน, อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน

Abstract

The quantitative research aimed to study the difference in results Sustainable Districts Health System evaluation performed by the local health offices/external agencies and Office of Prevention and Control 3 (Chonburi Province). The five characteristics of Sustainable Districts Health System were: 1) an existence disease and health hazard of prevention and control committee, 2) good epidemiology system, 3) planning & monitoring are evaluation system, 4) actual resource mobilization by stakeholders, and 5) successful control of 1 or disease of the Ministry Public Health's policy as well as of priority disease in the area of responsibility. The samples were 29 Districts evaluation results, divided into 3 methods: 1) evaluated by Provincial Public Health Office and external agencies for 3 provinces: (i.e Chonburi, Rayong and Sakaew), 2) evaluated by Provincial Public Health Office for 2 provinces (i.e Prachinburi and Nakorn Nayok), and 3) Self-evaluation by Districts Health Office for 4 provinces (i.e Chantaburi Samutphrakarn Chachoengsao and Trad). The data were analyzed by using descriptive statistics and paired t-test. The analytic result revealed that no statistics difference between types evaluator for method 1 and 2 but 3 ($p = 0.02$). Thus, self evaluation by Districts Health Office is not recommended for assessment of Sustainable Districts Health system (score difference at 3.96, accounted for 7.02%).

Key words: The result of Evaluation, Sustainable Districts Health system